

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 20 maart 2018 met nummer RvVb/A/1718/0674
in de zaak met rolnummer 1516/RvVb/0749/A

| | |
|-------------------------|---|
| Verzoekende partij | de bvba KRIS LIECKENS , met zetel te 1861 Meise, Meusegemstraat 60, vertegenwoordigd door de heer Johan KESTEMONT |
| Verwerende partij | de deputatie van de provincieraad van VLAAMS-BRABANT |
| Tussenkommende partijen | 1. mevrouw Karine MESKENS 2. de heer Philip NIJNS 3. mevrouw Mariette APRIL vertegenwoordigd door advocaat Patrik DE MAEYER met woonplaatskeuze op het kantoor te 1160 Brussel, Tedescolaan 7 |

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 26 juli 2016 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij van 2 juni 2016.

De verwerende partij heeft het administratief beroep van de tussenkommende partijen tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Meise van 24 juni 2013 ontvankelijk verklaard en de aanvraag geweigerd.

De verwerende partij heeft aan de verzoekende partij een stedenbouwkundige vergunning geweigerd voor het uitvoeren van fase 2 van een project dat het voorwerp heeft uitgemaakt van een planologisch attest: oprichting van een nieuwbouw atelier op de percelen gelegen te 1861 Meise, Meusegemstraat 60, met als kadastrale omschrijving afdeling 2, sectie E, nummers 193g2, 193m2 en 193k2.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij dient een antwoordnota en het administratief dossier in. De tussenkommende partijen dienen een schriftelijke uiteenzetting in. De verzoekende partij dient een wederantwoordnota in. De verwerende partij dient geen laatste nota in. De tussenkommende partijen dienen geen laatste schriftelijke uiteenzetting in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot vernietiging op de openbare zitting van 6 februari 2018.

De heer Johan KESTEMONT voert het woord voor de verzoekende partij. Advocaat Patrik DE MAEYER voert het woord voor de tussenkomenende partij.

De verwerende partij verschijnt schriftelijk.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. TUSSENKOMST

De tussenkomenende partijen verzoeken met een aangetekende brief van 26 september 2016 om in de procedure tot vernietiging tussen te komen.

De voorzitter van de Raad laat de tussenkomenende partijen met een beschikking van 21 november 2016 toe in de debatten.

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

IV. FEITEN

1.

Op 12 november 2012 (datum van de verklaring van volledigheid) dient de verzoekende partij bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Meise een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor de uitvoering van de eerste fase van een project dat het voorwerp heeft uitgemaakt van het planologisch attest : aanleg tuinzones rond de woning nr. 60 en aanleg van groene buffers, uitvoeren van circulatiezone inclusief de op- en afrit.

Op 10 juli 2013 beslist de verwerende partij in administratief beroep om een stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden. Deze beslissing werd vernietigd bij arrest van de Raad nr. RvVb/A/1516/0609 van 16 februari 2016.

Op 12 maart 2013 (datum van verklaring van volledigheid) dient de verzoekende partij bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Meise een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor de uitvoering van de tweede fase van een project dat het voorwerp heeft uitgemaakt van het planologisch attest: het oprichten van een nieuwbouw werkplaats voor verkoop, onderhoud en herstellingen van landbouwmachines van de nieuwe generatie.

Op 7 november 2013 beslist de verwerende partij in administratief beroep om een stedenbouwkundige vergunning te verlenen onder voorwaarden. Deze beslissing werd vernietigd bij arrest van de Raad nr. RvVb/A/1516/0610 van 16 februari 2016.

2.

De betrokken bouwpercelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 7 maart 1977 vastgestelde gewestplan 'Halle-Vilvoorde-Asse', deels gelegen in natuurgebied, deels in landelijk woongebied en deels in agrarisch gebied.

3.

Na het voormeld vernietigingsarrest nr. RvVb/A/1516/0610 van 16 februari 2016 wordt het dossier hernomen met een verslag van de provinciale stedenbouwkundige ambtenaar van 18 mei 2016. In het verslag wordt geadviseerd om de stedenbouwkundige vergunning te weigeren:

“ ...

5.7 Beoordeling

a) Het goed is niet gelegen binnen de grenzen van een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg en het maakt geen deel uit van een goedgekeurde niet vervallen verkaveling. Volgens het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse is het goed grotendeels in een natuurgebied, deels in een woongebied met landelijk karakter en voor een deeltje in een agrarisch gebied gelegen. Artikelen 5, 6, 11 en 14 van het KB van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen zijn van kracht:

De woongebieden zijn bestemd voor wonen, alsmede voor handel, dienstverlening, ambacht en kleinbedrijf voor zover deze taken van bedrijf om redenen van goede ruimtelijke ordening niet in een daartoe gewezen gebied moeten worden afgezonderd, voor groene ruimten, voor sociaal-culturele inrichtingen, voor openbare nutsvoorzieningen, voor toeristische voorzieningen, voor agrarische bedrijven. Deze bedrijven, voorzieningen en inrichtingen mogen echter maar worden toegestaan voor zover ze verenigbaar zijn met de onmiddellijke omgeving. De woongebieden met een landelijk karakter zijn bestemd voor woningbouw in het algemeen en tevens voor landbouwbedrijven.

De agrarische gebieden zijn bestemd voor landbouw in de ruime zin. Behoudens bijzondere bepalingen mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfsgelegenheid voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven.

De natuurgebieden omvatten de bossen, wouden, venen, heiden, moerassen, duinen, rotsen, aanslibbingen, stranden en andere dergelijke gebieden. In deze gebieden mogen jagers- en vissershutten worden gebouwd voor zover deze niet kunnen gebruikt worden als woonverblijf, al ware het maar tijdelijk.

De werken hebben betrekking op het gedeelte in natuurgebied. De voorliggende aanvraag is in strijd met de planologische bestemmingsvoorschriften van dit gebied.

b) Op 8 oktober 2012 verleende de gemeente een planologisch attest waardoor de werken door toepassing van artikel 4.4.26.§2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening vergund konden worden, alhoewel er een planologische strijdigheid is. Voor zonevreemde bedrijven kan immers volgens dit artikel het vergunningenverlenende bestuursorgaan, bij een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning door een aanvrager die over een planologisch attest beschikt dat werd afgeleverd conform artikel 4.4.26.§1 van diezelfde codex en dat verplicht tot de opmaak van een RUP, afwijken van de vigerende stedenbouwkundige voorschriften, in casu het gewestplan. Bij arrestnummer RvVb/A/1516/0609 van 16 februari 2016 heeft de Raad voor Vergunningsbetwistingen echter de stedenbouwkundige vergunning vernietigd omdat in het stedenbouwkundig attest de kwalificatie van de omgeving als niet gelegen in of aansluitend aan een waardevol of kwetsbaar open ruimte gebied en als minder kwetsbaar niet verenigbaar is met het richtinggevend gedeelte van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. De beoordeling van de aanvraag tot planologisch attest is volgens de raad geëvalueerd.

Gelet op gezag van gewijsde van het bovenvermeld arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen moet het planologisch attest buiten toepassing worden gelaten en kan het niet langer fungeren als rechtsgrond voor de beoordeling. De deputatie is

immers gebonden door het kwestieus arrest. Bijgevolg moet de boordeling gebeuren aan de hand van het voorheen geldend stedenbouwkundige voorschrift, zijnde het gewestplan.

De aanvraag beoogt de oprichting van een loods (werkplaats + burelen) bij een bedrijf waar er landbouwmachines hersteld en verhandeld worden. Dergelijke werken zijn in strijd met de bestemmingsvoorschriften van het natuurgebied waardoor de aanvraag niet voor vergunning in aanmerking komt.

...

De verwerende partij beslist op 2 juni 2016 eensluidend met dat verslag om het administratief beroep van de tussenkomenende partijen ontvankelijk te verklaren en de stedenbouwkundige vergunning te weigeren aan de verzoekende partij. Zij stelt in haar beslissing nog:

“ ...

c) De gemeente liet per brief weten dat het schepencollege zich tijdens de zitting van 30 mei 2016 principieel akkoord heeft verklaard met de opmaak van een RUP. Het bestek en de raming hiervoor zijn goedgekeurd.

...”

Dit is de bestreden beslissing

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

VI. ONDERZOEK VAN DE MIDDELEN – ENIG MIDDEL

Standpunt van de partijen

De verzoekende partij voert de schending aan van “de formele motiveringsplicht van de eerste verwerende partij in toepassing van de artikelen 2 en 3 van de formele motiveringswet” en van de artikelen 4.7.22 en 4.7.23 VCRO.

Zij zet uiteen:

“ ...

*Omwille van de vermelding van het College in het planologisch attest dat het bedrijf **niet** gelegen is in een open agrarisch gebied of aansluitend aan een waardevol of kwetsbaar open ruimte gebied, is de raad voor Vergunningsbetwistingen tot het besluit gekomen dat er in het planologisch attest ongerijmdheden aanwezig zijn waardoor de beslissing van het College over de aanvraag voor het bekomen van een planologisch attest in de aangegeven mate **gevitieerd is**.*

Verzoekende partij wil eerst opmerken dat de gemeente in het planologisch attest steeds consequent vermeld heeft dat het bedrijf uitbreidt in natuurgebied of kwetsbaar gebied. De RvVb heeft ook vastgesteld dat in de eigen vaststellingen van de gemeente Meise die betrekking hebben op de ligging van het bedrijf in het planologisch attest steeds het natuurgebied als kwetsbaar gebied is vermeld .

...

De gemeente Meise heeft in het planologisch attest ondubbelzinnig geschreven dat 'de plek van uitbreiding' van het bedrijf van de verzoekende partij in natuurgebied gelegen en dat inzake het bepalen van de kwetsbaarheid overeenkomstig het GRS van deze zone in het natuurgebied, deze zone volgens de vaststellingen van het College als minder kwetsbaar gebied kan getypeerd worden.

*In de globaliteit van de tekst van het planologisch attest waarin het College telkens stelde dat het bedrijf gelegen is in natuurgebied meent verzoekende partij dat het woordje 'niet' in de eerste zin van de alinea onder de hoofding 'gewenste open ruimte structuur' een **verschrijving of schrijffout** is.*

...

*De door de raad voor Vergunningsbetwistingen aangegeven 'mate van vitiering' diende door de Deputatie nog steeds tegen het licht gehouden van het globale besluit van het planologisch attest; daardoor de verplichting voor de Deputatie om de 'mate van vitiering' af te lijnen rekening houdend met de in dit planologisch attest gemaakte en door de raad voor Vergunningsbetwistingen niet betwiste vaststellingen van het College over de ligging van het bedrijf in natuurgebied en derhalve kwetsbaar gebied en de onder de hoofding 'gewenste open ruimte structuur' gemaakte en door de raad voor Vergunningsbetwistingen niet betwiste 'feitelijke' beoordeling van het College dat het niet zo is dat het GRS het gebied als een volledig en zuiver natuurgebied wenst te bestempelen, gelet op de mogelijkheid die het toelaat andere functies te integreren en hierdoor dit gebied kan worden bestempeld als 'minder kwetsbaar', temeer omdat aan de overzijde van de Meusegembeek nog vier woningen staan ingepland langsheen de Lovegemstraat, om **de kwetsbaarheid van het gebied** ten gevolge van de inkleuring als natuurgebied in het gewestplan als minder kwetsbaar volgens het GRS te typeren.*

*Verzoekende partij heeft daarom aan de Deputatie een nota (**bijlage 6**) bezorgd om het dragende element in de uitspraak van de raad voor Vergunningsbetwistingen te duiden. De verzoekende partij heeft **een nota** neergelegd over het ruimtelijk kwetsbaar gebied en de kwalitatieve en kwantitatieve inhoud van dit kwetsbaar gebied. Deze nota heeft een antwoord op de mate van vitiering rekening houdend met planologisch valabele kwalitatieve en kwalitatieve criteria. De raad voor Vergunningsbetwistingen heeft in de dragende elementen van het arrest aan de Deputatie nog beoordelingsruimte gelaten. De raad voor Vergunningsbetwistingen heeft niet geoordeeld dat alle vaststellingen, overwegingen en beoordelingen van het College in haar besluit gevitieerd zijn. Het besluit van het College over de aanvraag voor het bekomen van een planologisch attest is enkel gevitieerd in de mate zoals aangegeven door de raad voor Vergunningsbetwistingen .*

De verzoekende partij stelt vast dat de nota van de verzoekende partij (bijlage 6) niet formeel opgenomen is in de nieuwe beslissing van de Deputatie over het derden beroep; er zijn ook geen aanwijzingen in het besluit van de Deputatie dat deze nota in de besluitvorming over het beroep aanvaard geworden is; daardoor kan door de eerste verwerende partij ook niet aangetoond worden dat deze nota tegen het licht van de dragende elementen van het arrest van de RvVb gehouden werd.

Het gezag van gewijsde van een vernietigingsarrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen vraagt van de eerste verwerende partij een inspanning en verwacht dat de eerste verwerende partij rekening houdt met de dragende overwegingen van het arrest en derhalve ook enkel de mate van vitiering zoals aangegeven door de raad voor Vergunningsbetwistingen in haar arrest in de hernomen procedure van het derden beroep betreft; het arrest heeft de mate van vitiering aangegeven maar niet zoals door eerste verwerende partij beweerd het planologisch attest uit het rechtsverkeer genomen;

daardoor kan de eerste verwerende partij niet zonder meer het planologisch attest buiten toepassing laten.

Er kan niet voorbijgegaan worden aan de vaststelling dat het bedrijf van de verzoekende partij ook deels gelegen is in landelijke woongebied en deels in het agrarisch gebied volgens het gewestplan. Deze bestemmingsgebieden volgens het gewestplan zijn geen kwetsbare gebieden volgens het GRS en behoeven niet te kwalificatie van 'minder waardevol' om in aanmerking te kunnen komen voor de afgifte van een gunstig planologisch attest. In het planologisch attest en de stedenbouwkundige vergunning wordt steeds consequent verwezen naar de bestemming van het gebied met hoofdfunctie natuur volgens het gewestplan, derhalve kwetsbaar gebied in afwachting van de definitieve afbakeningen in RUP's (art.5.1.4 van het richtinggevend gedeelte GRS).

De Deputatie kan niet voorbijgaan aan de gewestplanbestemmingen landbouw en landelijk woongebied.

...

De raad voor Vergunningsbetwistingen heeft volgens de verzoekende partij niet geoordeeld dat het planologisch attest zonder meer buiten toepassing moet worden gelaten.

De raad voor Vergunningsbetwistingen oordeelt dat alleen in de door haar aangegeven mate de beoordeling van de aanvraag voor het bekomen van een planologisch gevestigd is.

...

De eerste verwerende partij begrijpt onder deze mate van vitiëring dat het planologisch attest buiten toepassing moet worden gelaten; terwijl de door de raad voor Vergunningsbetwistingen aangegeven mate van vitiëring een tegenstrijdigheid in het planologisch attest wil aantonen; een tegenstrijdigheid die lijkt in te gaan tegen het juridisch gevoel van een logica die geen ongerijmdheden verdraagt; een juridische logica die steeds in elke beslissing van een administratieve overheid mag verwacht worden.

De raad voor Vergunningsbetwistingen verwacht in dit arrest van de eerste verwerende partij een inspanning om de dragende elementen van het arrest te bestuderen en de door de raad voor Vergunningsbetwistingen vastgestelde ongerijmdheden die het juridisch gevoel van een logische of een juiste manier van redeneren ondermijnen, te onderzoeken en de tegenstrijdigheden te toetsen aan alle (feitelijke) overwegingen in het planologisch attest; daardoor is de beoordelingsruimte voor de eerste verwerende partij breder dan hetgeen door de eerste verwerende partij is aangegeven in haar beslissing als zijnde de enige mogelijkheid van uitvoering van het arrest van de raad voor Vergunningsbetwistingen.

..."

De verwerende partij repliceert:

" ...

Ondanks de door verzoekende partij uiteengezette theorie over de zg. schrijffout in het planologisch attest, besluit uw Raad dat de kwalificatie van de omgeving van de bedrijfssite als niet gelegen in of aansluitend aan een waardevol of kwetsbaar open ruimte gebied en als 'minder kwetsbaar', niet verenigbaar met het richtinggevend gedeelte van het GRS, waardoor de beoordeling van de aanvraag tot planologisch attest door de gemeente Meise in de beslissing van 8 oktober 2012 aan de inpasbaarheid in de gewenste ruimtelijke

structuur “in het kader van het gemeentelijk structuurplan”, in de aangegeven mate geïtiseerd is.

...

Uw Raad geeft in het betrokken arrest duidelijk aan dat het betrokken planologisch attest aangetast is door een onwettigheid.

Aangezien de onwettigheid van het planologisch attest de wettigheid van de bestreden beslissing aantast (zoals gesteld in het geciteerde arrest en o.m. ook in R.v.St., nr. 22058 van 13 september 2012), kan het betrokken planologisch attest hoe dan ook geen rechtsgrond vormen voor het verlenen van de betrokken vergunning en diende de vergunning dus te worden geweigerd.

...”

De tussenkommende partijen stellen:

“ ...

De verzoekende partij meent in dit kader dat het gezag van gewijsde van het arrest van 16 februari 2016 slechts betrekking heeft op de mate waarin het planologisch attest geïtiseerd is, zijnde het gegeven dat de typering van de zone van uitbreiding als ‘minder kwetsbaar gebied’ niet verenigbaar is met het richtinggevend gedeelte van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

Het gewijsde van een vernietigingsarrest is datgene wat de geadieerde, administratieve rechter heeft gewezen of beslist. Wat daaronder moet worden begrepen dient te worden onderzocht aan de hand van een secure lezing van wat het arrest werkelijk en noodzakelijk zegt. Zo treft de vernietiging vooreerst het dispositief van de beslissing. Hierin wordt formeel bepaald welke beslissing(en) als vernietigd moet(en) doorgaan; andere beslissingen, die niet onder deze formele reikwijdte kunnen worden gesitueerd – beslissingen die de formeel vernietigde beslissing voorafgaan, erop volgen, er zijdelings mee verbonden zijn, en waarover het dictum het stilzwijgen bewaart – zijn niet vernietigd.

Het gezag van gewijsde is echter niet enkel verbonden aan het dispositief van een arrest maar ook aan de motieven die dat dispositief ondersteunen. Gezag van gewijsde komt een dispositief dus slechts voorwaardelijk toe, te weten het moet kunnen worden ingepast in de reikwijdte van het dictum en het moet er de noodzakelijke juridische steun voor vormen. De bedoelde motieven preciseren de draagwijdte van de verplichtingen die rusten op de overheid na het vernietigingsarrest: zij onderbouwen het vernietigingsmotief en kunnen klaarte scheppen omtrent de redenen waarom de rechter, in het beschikkend gedeelte van het arrest, heeft geconcludeerd tot de vernietiging van de bestreden beslissing.

...

Zelfs indien het gezag van gewijsde van het arrest van 16 februari 2016 slechts betrekking zou hebben op de mate waarin het planologisch attest geïtiseerd is, zijnde het gegeven dat de typering van de zone van uitbreiding als ‘minder kwetsbaar gebied’ niet verenigbaar is met het richtinggevend gedeelte van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, quod non, kan niet anders dan worden vastgesteld dat de verwerende partij nog steeds op geldige wijze tot de thans bestreden beslissing is gekomen-.

Hoger werd reeds verduidelijkt dat niet alleen het dispositief, maar ook de argumenten die ter ondersteuning van het dispositief worden aangevoerd, bekleed zijn met gezag van gewijsde.

Nu vaststaat dat het bestaande planologisch attest niet gewijzigd werd en onveranderd tegenstrijdigheden vertoont met het richtinggevend deel van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, kon de verwerende partij niet anders oordelen dan dat het planologisch attest nog steeds in die mate geëvalueerd is.

...

De verzoekende partij voert in dit kader aan dat het woordje 'niet' in de eerste zin van de alinea onder de hoofding 'gewenste open ruimte structuur', in de globaliteit van de tekst van het planologisch attest, op te vatten is als een schrijffout, en de typering van de zone van uitbreiding als 'minder kwetsbaar gebied' als dusdanig toch conform het GRS is zodat de verdere toepassing van het planologisch attest in de vergunningsprocedure niet zonder meer uit te sluiten is.

De verzoekende partij meent voorts dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen van de verwerende partij een inspanning verwacht om de dragende elementen van het arrest van 16 februari 2016 te bestuderen en de door de Raad vastgestelde ongerijmdheden te onderzoeken en te toetsen aan het planologisch attest.

De verzoekende partij gaat hier echter voorbij aan het gegeven dat de beweerde schrijffout niet in het bestreden besluit, maar in het planologisch attest is gesloten, zodat de verzoekende partij deze schrijffout niet kan invoeren in het kader van het onderhavig beroep, dat gericht is tegen het besluit van de verwerende partij.

Indien de verzoekende partij van mening is dat er wel degelijk sprake is van een schrijffout, dan had zij enerzijds het arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen van 16 februari 2016 via een cassatieberoep kunnen aanvechten of anderzijds een nieuw planologisch attest kunnen aanvragen.

...

De verzoekende partij voert ten slotte aan dat zij een nota heeft neergelegd omtrent het ruimtelijk kwetsbaar gebied en de kwalitatieve en kwantitatieve inhoud van dit kwetsbaar gebied, maar dat deze nota niet formeel is opgenomen in de nieuwe beslissing van de verwerende partij. Aangezien deze nota meer uitleg geeft over de mate van vitiëring en er geen aanwijzingen zijn dat de verwerende partij deze nota in de besluitvorming heeft overwogen, is er volgens de verzoekende partij geen bewijs voorhanden dat de nota tegen het licht van de dragende elementen van het arrest van 16 februari 2016 gehouden werd.

De verzoekende partij gaat hierbij voorbij aan het gegeven dat de formele motiveringsverplichting niet zo ver gaat dat alle elementen, aangevoerd voor de beroepsinstantie, in de motivering van het besluit moeten worden opgenomen.

Bovendien zal het gebeurlijk gebrek aan motivering in de beslissing zelf niet bestraft worden indien blijkt dat de bestuurde kennis had van de motieven. De Raad van State hanteert immers een teleologische interpretatiemethode en onderzoekt of het doel van de formele motiveringsverplichting wordt bereikt. Zodra de bestuurde de motieven van de beslissing op een andere manier kent dan via de beslissing zelf, wordt het doel van de motiveringsplicht bereikt en kan hij zich niet op de schending van de formele motiveringsplicht beroepen. De overheid moet immers niet verwijzen naar gegevens die de betrokkene reeds kent.

...

Nu de verzoekende partij de tussenkomen partij was in de procedure voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen die leidde tot het arrest van 16 februari 2016, mag worden aangenomen dat die verzoekende partij wel degelijk kennis had van de motieven die aan het arrest ten grondslag liggen.

...

Vermits de verwerende partij haar motivering baseerde op de motieven die werden aangehaald in het arrest van 16 februari 2016 en de verzoekende partij optrad als tussenkomende partij in deze zaak, mag worden aangenomen dat de aangevoerde motivering afdoende is en dat het niet vermelden van de neergelegde nota geen probleem uitmaakt, temeer daar de verwerende partij het verweer van de verzoekende partij heeft samengevat in de bestreden beslissing (Zie pagina 4/12).

Eenzelfde redenering geldt overigens voor de verwijzing naar het feit dat de oprichting van de loods plaatsvindt in natuurgebied en dat dergelijke werken strijdig zijn met de bestemmingsvoorschriften van dit gebied.

Voor de motivering van een weigeringsbeslissing kan een enkele verwijzing naar een strijdigheid met de reglementaire bepalingen immers volstaan. Zo vormt het verwijzen naar een gewestplan een voldoende weigeringsmotief voor het niet verlenen van een vergunning, indien het voorwerp van de aanvraag niet overeenstemt met de gewestplanbestemming. De overheid moet de aanvraag dan ook niet verder onderzoeken.
..."

De verzoekende partij duplicceert in haar wederantwoordnota nog aanvullend:

" ...

In het betoog van de verwerende partij en de tussenkomende partij wordt aan het dragend element in het arrest (RvVb/A/1516/0610) van de Raad voor Vergunningsbetwistingen een draagkracht gegeven die door de verzoekende partij niet in die mate of betekenis, zoals aangegeven in de antwoordnota en de schriftelijke uiteenzetting, wordt gelezen in dit arrest van de Raad voor Vergunningsbetwistingen.

...

De verwerende partij poneert dat de Raad voor Vergunningsbetwistingen in het betrokken arrest zou aangeven dat het betrokken arrest aangetast is door een onwettigheid; daardoor kan volgens de verwerende partij het planologisch attest hoe dan ook geen rechtsgrond vormen voor het verlenen van de betrokken vergunning en moet het planologisch attest gelet op het gezag van gewijsde van het arrest buiten toepassing worden gelaten" (p.37).

De tussenkomende partij is in haar betoog voorzichtiger en sluit niet uit dat de 'hoe dan ook' redenering van de verwerende partij een brug te ver zou kunnen zijn. De tussenkomende partij onderzoekt ook de eventualiteit dat inderdaad het gezag van gewijsde van het arrest van 16 februari 2016 weleens slechts betrekking zou kunnen hebben op de mate waarin het planologisch attest gevitieerd zou zijn. Het onderzoek van deze eventualiteit doet de tussenkomende partij echter wel besluiten dat de verwerende partij toch nog wel op een geldige wijze tot de thans bestreden beslissing is gekomen.

...

Samen met de tussenkomende partij moet de verzoekende partij vaststellen dat de verwerende partij in de thans bestreden beslissing de eventualiteit zoals door de tussenkomende partij aangebracht, met name dat het zou kunnen dat het gezag van gewijsde van het arrest van 16 februari 2016 slechts betrekking heeft op de mate waarin het planologisch attest gevitieerd is, niet heeft aangenomen en derhalve ook niet onderzocht.

...

Deze nuancering in het arrest van de Raad voor Vergunnings-betwistingen verplicht de verwerende partij om het planologisch attest tegen het licht van de in de mate van de door de Raad voor Vergunningsbetwistingen aangegeven vitiëring te houden.

Dit betekent dat de verwerende partij tot de conclusie kan komen dat het planologisch attest wel dan wel geen rechtsgrond meer kan vormen als de mate van vitiëring zoals aangegeven door de Raad voor Vergunningsbetwistingen haar tot deze besluitvorming doet komen; deze gevolgtrekking vereist een onderzoek en motivering door de verwerende partij. De 'hoe dan ook' gevolgtrekking in de bestreden beslissing van de verwerende partij beantwoordt niet aan deze vereiste,

Deze motivering is niet opgenomen in de bestreden beslissing van de verwerende partij.

...

Voor wat betreft de gemeente is er in het administratief dossier een toelichting van de gemeente Meise over de mate van vitiëring van het planologisch attest (STUK 2 bij DEEL IV HOORZITTING, genaamd 'toelichting van de gemeente').

*In de beslissing van de Deputatie van Vlaams-Brabant van 2 juni 2016 wordt er verwezen naar deze brief; echter enkel de vermelding 'dat het schepencollege tijdens de zitting van 30 mei 2016 zich principieel akkoord heeft verklaard met de opmaak van het RUP. Het bestek en de raming hiervoor zijn goedgekeurd'; terwijl in deze brief zoals blijkt uit **het bijgebrachte stuk** in het administratief dossier van de verwerende partij de gemeente ook aangegeven heeft dat ze de mate van vitiëring heeft onderzocht en na onderzoek haar besluit over het planologisch attest bevestigd heeft.*

In deze beslissing van de gemeente Meise is nochtans ook het volgende te lezen:

"Waarde Raad voor Vergunningsbetwistingen in haar arrest van oordeel is dat met de vermelding in het planologisch attest dat het bedrijf niet gelegen is in een open agrarisch gebied of aansluitend aan een waardevol of kwetsbaar open ruimte gebied, was dit niet deze intentie die het College had en heeft bij de beoordeling van het planologisch attest.

Het bedrijf is immers deels gelegen in woongebied met landelijk karakter, deels in agrarisch gebied en deels gelegen in een natuurgebied volgens het gewestplan, derhalve deels in kwetsbaar gebied volgens de definitie van art.5.1.4 van het richtinggevend gedeelte GRS. Artikel 5.1.4 van het GRS omschrijft de kwetsbaarheid van een gebied op grond van de hoofdfunctie natuur volgens het gewestplan, in afwachting van definitieve afbakeningen in RUP's. Op basis van de feitelijke correcte gegevens zoals de Biologische Waarderingskaart in het informatief deel van het GRS is de opname van dit stukje natuurgebied wel degelijk te kwalificeren als minder kwetsbaar open ruimte gebied, hetgeen ook opgenomen is in het afgeleverde planologisch attest."

...

De vraag is en blijft of de vitiëring in de mate zoals aangegeven in het arrest van de Raad van Vergunningsbetwistingen de besluitvorming over de aanvraag voor het bekomen van een planologisch attest in die mate beïnvloed heeft dat er een andersluidende beslissing over deze aanvraag voor het bekomen van een planologisch attest zou gedaan geweest zijn of m a w

ofwel de zinsnede in het planologisch attest 'het bedrijf is niet gelegen in of aansluitend aan een waardevol of kwetsbaar open ruimte gebied en als "minder kwetsbaar" een formulering is die een loutere schrijffout of redactionele fout is; het woord 'niet' mag in elk geval in deze zin niet staan; de verzoekende partij beaamt dat de redactie van deze zin in de beslissing over het planologisch attest had moeten zijn "het bedrijf is gelegen in of aansluitend aan een waardevol of kwetsbaar open ruimte gebied en als 'minder kwetsbaar';

ofwel een bewuste verschrijving van de overheid is met als doel om de besluitvorming in die mate te beïnvloeden dat indien het woord 'niet' niet neergeschreven geweest zou zijn er een andersluidende (negatieve) beslissing zou genomen worden geweest zijn.

...”

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij voert enerzijds aan dat de onwettigheid van het planologisch attest die door de Raad werd vastgesteld in het arrest nr. RvVb/A/1516/0610 van 16 februari 2016, berust op een schrijffout en stelt anderzijds dat de onwettigheid enkel “in de aangegeven mate” werd vastgesteld, hetgeen de verwerende partij nog een beoordelingsruimte liet om een stedenbouwkundige vergunning te verlenen op grond van het betrokken planologisch attest.

2.

De beoordeling in het hiervoor vermeld vernietigingsarrest van de Raad, luidt als volgt:

“ ...

1.

Artikel 4.4.24 VCRO bepaalt:

“Een planologisch attest vermeldt of een bestaand, hoofdzakelijk vergund en niet-verkrot bedrijf al dan niet behouden kan worden op de plaats waar het gevestigd is. Bij behoud vermeldt het planologisch attest welke ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden er op korte en op lange termijn mogelijk zijn. Zowel aan het behoud als aan de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden kunnen voorwaarden worden verbonden.

Het planologisch attest vermeldt, rekening gehouden met de uitspraak over het behoud en de ontwikkelingsmogelijkheden, of een procedure tot opmaak of tot wijziging van een ruimtelijk uitvoeringsplan of een plan van aanleg zal worden opgestart.

In het planologisch attest worden de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig tegen elkaar afgewogen. Daarenboven houdt het planologisch attest rekening met de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen voor het leefmilieu, en de culturele, economische, esthetische en sociale gevolgen.

Het planologisch attest kan worden aangevraagd door en voor een bedrijf dat voldoet aan één van volgende voorwaarden :

1° het bedrijf is onderworpen aan de milieuvergunnings- of meldingsplicht, vermeld in het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning;

2° het bedrijf betreft een volwaardig land- of tuinbouwbedrijf.”

Artikel 4.4.26 VCRO luidt als volgt:

“§1. Indien het planologisch attest besluit dat het bedrijf behouden kan worden op de plaats waar het gevestigd is, al dan niet met ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden, en als dat behoud of die ontwikkelingsmogelijkheden de opmaak of de wijziging van een ruimtelijk uitvoeringsplan of een plan van aanleg veronderstellen, dan is het betrokken bestuursorgaan ertoe verplicht om binnen het jaar na de afgifte van het planologisch attest een voorontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan of bijzonder plan van aanleg op te maken.

Indien het betrokken bestuursorgaan dat nalaat, dan wordt voor dat bestuursorgaan de mogelijkheid tot het voorlopig vaststellen van een ruimtelijk uitvoeringsplan of tot het voorlopig aannemen van een plan van aanleg voor een ander bestaand bedrijf of voor een nieuw bedrijventerrein opgeschort, totdat alsnog voldaan is aan de rechtsplicht, vermeld in het eerste lid, tenzij het attest inmiddels vervallen is.

§2. Op vraag van de houder van een planologisch attest dat het betrokken bestuursorgaan conform §1 verplicht tot de opmaak of de wijziging van een ruimtelijk uitvoeringsplan of een plan van aanleg, kan bij de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning of een milieuvergunning worden afgeweken van de vigerende stedenbouwkundige voorschriften.

Vereist is dat de houder van het attest bewijst dat aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- 1° de aanvraag is ingediend binnen een jaar na de afgifte van het planologisch attest;
- 2° de aanvraag beperkt zich tot regelingen en voorwaarden voor de invulling van kortetermijnbehoeften, zoals aangegeven in het planologisch attest.”

Uit deze bepalingen volgt onder meer dat een planologisch attest vermeldt of een bestaand, hoofdzakelijk vergund en niet-verkrot bedrijf al dan niet kan behouden blijven op de plaats waar het gevestigd is en zo ja, welke de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden zijn op korte en op lange termijn. Een planologisch attest dat besluit tot het behoud van het bedrijf en de opmaak of de wijziging van een ruimtelijk uitvoeringsplan of plan van aanleg veronderstelt, verplicht het betrokken bestuursorgaan om binnen het jaar na afgifte van het planologisch attest een voorontwerp van uitvoeringsplan of bijzonder plan van aanleg op te maken. Op vraag van de houder van een planologisch attest kan bij de aanvraag voor een stedenbouwkundige vergunning of een milieuvergunning worden afgeweken van de vigerende stedenbouwkundige voorschriften.

Uit deze bepalingen blijkt dat de loutere afgifte van een positief planologisch attest geen stedenbouwkundige vergunningsbeslissing betreft, doch slechts een voorbereidend document voor het indienen van een aanvraag waarbij kan worden afgeweken van de “vigerende stedenbouwkundige voorschriften”.

Een positief planologisch attest is derhalve te beschouwen als een voorbereidende handeling, die een onderdeel uitmaakt van de stedenbouwkundige vergunningsbeslissing die kan bekomen worden op grond en onder de voorwaarden van artikel 4.4.26, §2 VCRO, zodat de vaststelling van de onwettigheid van het positief planologisch attest kan leiden tot de vernietiging van de stedenbouwkundige vergunning.

De stelling van de verwerende partij dat zij de wettigheid van een planologisch attest niet kan onderzoeken, doet geen afbreuk aan het voorgaande.

2.

De bestreden beslissing steunt, zoals blijkt uit de overwegingen ervan opgenomen in de feiten uiteenzetting, op het planologisch attest dat aan de tussenkommende partij werd verleend.

In het tweede onderdeel van het eerste middel voert de verzoekende partij in essentie aan dat het planologisch attest strijdig is met de gewenste ruimtelijke structuur en het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan en dat voor het bedrijf van de tussenkommende partij foutief wordt besloten tot klasse 3. Klasse 3 staat in het gemeentelijk structuurplan voor bedrijven die beperkt kunnen uitbreiden.

3.

In het informatief gedeelte van het GRS wordt onder de titel” 4.7.3 BPA Zonevrije Bedrijven” gesteld:

“Aan de hand van een enquête werd een selectie gemaakt van 35 nader te onderzoeken bedrijven die eventueel in aanmerking komen om in het BPA opgenomen te worden. Deze lijst werd besproken met Jan Zaman met het hoofdbestuur en enkel voor de bedrijven die een dringend probleem hebben, werd een individueel dossier opgesteld. De overige bedrijven moeten verder behandeld worden in het GRS.

(...)

Na onderzoek werden 35 bedrijven (30 zonevrije bedrijven en 5 KMO's in de woonzone of landelijk woongebied met enige ruimtelijke impact) geselecteerd die nader werden onderzocht of zij in aanmerking komen om in het sectoraal BPA zonevrije bedrijven te worden opgenomen. Het onderzoek werd uitgevoerd volgens de principes van de omzendbrief R0/97/01 en 2000/01, waarbij de bedrijven enerzijds geëncquêteerd werden en achteraf uitgenodigd werden voor een toelichting. Indien de probleemstelling van het bedrijf voldoende aangetoond kon worden volgens de selectiecriteria van de omzendbrief (lokaal, bedrijf, hoogdringendheid, enz.) werd er een individueel dossier opgesteld. Indien de bedrijven niet in aanmerking komen voor een individueel

dossier omdat ze bijvoorbeeld niet met een hoogdringend probleem zitten, werden de ontwikkelingsperspectieven vastgelegd per bedrijf aangevuld met de classificering van de bedrijven volgens de omzendbrief. Het resultaat van het verdere onderzoek wordt hieronder weergegeven.

Op 05.04.2005 werd het sectoraal BPA bij Ministerieel besluit goedgekeurd met uitsluiting van artikel 9.1. voor het bedrijf Frigomil en de bedrijven gelegen in Mierennest (zijnde Van Campenhout en Van Hoorebeeck)."

Voor het bedrijf dat het voorwerp heeft uitgemaakt van het planologisch attest waarop de bestreden beslissing steunt, wordt gesteld:

"49 STUYCK FRANS EN FREDDY, Meusegemstraat 64, Handel in en reparatie van landbouwmateriaal → Niet opgenomen in Sectoraal Plan. De activiteiten kunnen op deze locatie enkel worden behouden zonder uitbreiding. Bij schaalvergroting dient te worden geherlocaliseerd. Conclusie: KLASSE 1"

Uit het voorgaande blijkt dat de conclusie "klasse 1" steunt op een onderzoek dat werd uitgevoerd volgens "de principes van de omzendbrief R0/97/01 en 2000/01". Er wordt hiermee verwezen naar de omzendbrief RO 2000/01 van 29 september 2000 over het planologisch attest, het bedrijfs-BPA en het sectoraal BPA - zonevreemde bedrijven. Daarin wordt onder meer bepaald:

"...

3.3. De ruimtelijke afweging per bedrijf.

Elk bedrijf dat opgenomen wordt in het BPA zal verder worden onderzocht en afgewogen om tot een classificatie te komen.

Uit de globale gemeentelijke benadering is af te leiden welke beleidsvisie en welke ruimtelijke randvoorwaarden bestaan, die de economische ontwikkeling van het bedrijf beïnvloeden. De afweging per bedrijf gaat verder in op de volgende aspecten :

- een maximale verweving van de activiteiten met de activiteiten in haar bebouwde of onbebouwde omgeving wordt nagestreefd. Goed nabuurschap vormt het uitgangspunt;
- alle mogelijkheden en voorzieningen (op milieuhygiënisch vlak, stedenbouwkundige herinrichting, enz.) voor verdere ontwikkeling op de bestaande locatie worden uitputtend aangewend;
- het bestaande en toekomstige mobiliteits- en bereikbaarheidsprofiel;
- de huidige economische betekenis van het bedrijf en zijn activiteiten;
- de ruimtelijke implicaties bij een herlokalisatie (bijkomende infrastructuur, bijkomend ruimtegebruik, versnippering van onbebouwde ruimte, vermindering van ontwikkelingsmogelijkheden voor natuur, landbouw, bos, . . .) worden afgewogen tegenover de ruimtelijke implicaties van een ontwikkeling op de bestaande locatie
- de ruimtelijke draagkracht van de omgeving mag niet worden overschreden; de ruimtelijke draagkracht is niet in algemene regels te vatten; deze wordt gebied per gebied bepaald; historisch gegroeide situaties en hinder zijn mede bepalend voor de draagkracht;
- er wordt ten aanzien van de ontwikkeling van de economische activiteit een maximale beleidszekerheid en beleidscontinuïteit nagestreefd zowel in ruimte als in tijd; de verwachte ontwikkeling en uitbreiding van het bedrijf moeten goed ingeschat worden, evenals de bedrijfseconomische implicaties van de ontwikkeling (efficiëntere organisatie, verbeterde ontsluiting, . . .) rekening houdend met het principe van de best beschikbare technologie zonder overmatige kost.

Mede op basis van deze elementen werkt de gemeente ontwikkelingsperspectieven uit voor de bestaande bedrijven.

3.4. De classificatie per bedrijf.

Op basis van voorgaande ontwikkelingsperspectieven wordt een classificatie uitgewerkt die aangeeft hoe de bedrijven al dan niet ruimtelijk kunnen ontwikkelen :

- of een bestaand bedrijf met bestaande activiteiten op de huidige locatie kan blijven bestaan;
- of een bestaand bedrijf op de huidige locatie kan uitbreiden en zo ja, welke activiteiten in welke mate nog kunnen worden toegelaten;
- of een nieuw bedrijf op de huidige locatie gewenst en aanvaardbaar is, indien het huidige bedrijf zijn activiteiten stopzet.

De gemeente omschrijft de inhoud van elke klasse, zodat duidelijk is welk ontwikkelingsperspectief van toepassing is per klasse.

Een voorbeeld van classificatie is als volgt :

- Klasse 0 : Bedrijven die geherlokaliseerd moeten worden, zelfs indien ze geen uitbreiding nodig hebben;
- Klasse 1 : Bedrijven die op basis van voormelde principes niet mogen uitbreiden. Deze bedrijven kunnen in principe verder werken binnen de bestaande gebouwen met de uitspraak dat herlokalisatie op korte of middellange termijn is aangewezen. Bij stopzetting van de activiteiten wordt geen nieuwe zonevreemde bedrijvigheid toegelaten.
- Klasse 2 : Bedrijven met beperkte uitbreidingsmogelijkheden. Verbouwingen en beperkte uitbreidingen zijn mogelijk. Een echte schaalvergroting van het bedrijf is niet toegelaten. De toegelaten activiteiten worden beperkt. Nieuwe activiteiten moeten qua milieuhinder in principe minder storend zijn dan de bestaande, zowel wat de dynamiek als de aard van de activiteit betreft;
- Klasse 3 : Bedrijven met beperkte uitbreidingsmogelijkheden. Verbouwingen en beperkte uitbreidingen zijn mogelijk. Een echte schaalvergroting van het bedrijf is niet toegelaten. Er worden echter geen beperkingen opgelegd voor de aard van de activiteiten.
- Klasse 4 : Bedrijven die zich verder kunnen ontwikkelen. De randvoorwaarden voor de uitbreiding worden vastgelegd per bedrijf in functie van de omgeving. De toegelaten activiteiten worden beperkt. Nieuwe activiteiten moeten qua milieuhinder in principe minder storend zijn dan de bestaande, zowel wat de dynamiek als de aard van de activiteit betreft;
- Klasse 5 : Bedrijven die zich verder kunnen ontwikkelen. De randvoorwaarden voor de uitbreiding worden vastgelegd per bedrijf in functie van de omgeving. Er worden echter geen beperkingen opgelegd voor de aard van de activiteiten.”

De conclusie klasse 1 volgens de principes van de omzendbrief betreft derhalve de conclusie na een ruimtelijke afweging, waarbij klasse 1 staat voor bedrijven die niet mogen uitbreiden. Het informatief gedeelte van het GRS bevat echter niet de beoordeling die heeft geleid tot de conclusie klasse 1 voor het bedrijf van de tussenkomende partij. Uit het informatief gedeelte blijkt echter wel dat na ruimtelijke afweging voor het bedrijf van de tussenkomende partij besloten werd dat dit bedrijf niet verder kon uitbreiden.

4.

Uit de overwegingen van de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van 8 oktober 2012, waarbij aan de tussenkomende partij een gedeeltelijk planologisch attest werd verleend, blijkt dat het college de aanvraag heeft getoetst aan de inpasbaarheid in de gewenste ruimtelijke structuur “in het kader van het gemeentelijk structuurplan”. Het college stelt dat het gemeentelijk structuurplan (hierna : GRS) voorziet in een stappenplan om de gevraagde uitbreiding te onderzoeken.

In het richtinggevend gedeelte van het GRS wordt inderdaad voorzien in een “Afwegingskader voor zonevreemde infrastructuur” (punt 5, p. 146-153).

In dit onderdeel wordt een “Algemene methodiek” (punt 5.1, p. 146-147) toegelicht voor de ontwikkelingsperspectieven voor zonevreemde infrastructuur aan de hand van een verenigbaarheidstoets, die resulteert in een bepaalde klasse, waarbij voor klasse 0 staat voor “verdwijnen”, klasse 1: uitdoven met nabestemming, klasse 2: bevrozing, klasse 3: behoud met beperkte mogelijkheden tot uitbreiding en klasse 4: behoud met ruime mogelijkheid tot uitbreiden. Onder de “Algemene methodiek” wordt tevens een subonderdeel (punt 5.1.4) besteed aan “Kwetsbare gebieden”, waarin wordt gesteld:

“5.1.4 Kwetsbare gebieden

Gebieden die vanuit hun intrinsieke aard een beperkte draagkracht vertonen ten opzichte van de meeste infrastructuur en activiteiten, zouden kunnen aangeduid worden als kwetsbare gebieden. Dit betekent echter niet dat voor kwetsbare gebieden algemeen geldende ontwikkelingsperspectieven kunnen gegeven worden voor elke vorm van zonevreemdheid. Voor infrastructuur die vrij homogeen is in haar dynamiek ongeacht het individueel geval (bijvoorbeeld ééngezinswoningen) kan dit wel en is een a priori gebiedsgerichte koppeling van de klassen in principe mogelijk.

Verder bouwend op de definitie zoals decretaal bepaald, worden kwetsbare gebieden als volgt gedefinieerd:

- Kwetsbaar op grond van ligging in waardevolle onderdelen van natuurlijke structuur:
 - gebieden met hoofdfunctie natuur volgens het gewestplan (in afwachting van definitieve afbakening in RUP 's): natuurgebied, natuurgebied met wetenschappelijke waarde of reservaatgebied, bosgebied, bosgebied met wetenschappelijke waarde;
 - agrarisch gebied met ecologisch belang;
 - GEN of GENO (hoofdfunctie natuur);

- natuureiland (hoofdfunctie natuur);
- winterbeddingen van structuurbepalende hydrografische elementen en brondepressies;
- habitatrichtlijngebieden.
- Kwetsbaar op grond van ligging in waardevolle onderdelen van agrarische structuur:
 - bouwvrije zones van de agrarische structuur.
- Kwetsbaar op grond van ligging in waardevolle onderdelen van de landschappelijke structuur:
 - beschermde landschappen;
 - gave landschappen of gebieden met elementen van gaaf landschap, waarbij het homogene onbebouwde karakter een structuurbepalende component is."

In onderdeel "5.3 Sectorale uitwerking : zonevreemde handel en bedrijvigheid" (p. 148-152) wordt een planologische toets in vier stappen toegelicht, onder meer:

"...

Concreet wordt de onderstaande vierstappenmethode aangereikt om de verenigbaarheid van economische activiteiten met de omgeving na te gaan:

1. In de eerste stap is de omgeving zélf het uitgangspunt: en wordt vooral ingezoomd op de gebiedsgerichte visie op de omgeving waarin de desbetreffende economische activiteit gesitueerd is en bepalen we de kwetsbaarheid van het gebied of de ruimtelijke draagkracht.
 2. In de tweede stap wordt de economische activiteit zelf geanalyseerd, met haar ruimtelijke impact op de omgeving. Dit resulteert in een opdeling in hoog-, matig- of laag dynamische economische activiteiten.
 3. In de derde stap worden visie (1) en bedrijf (2) met elkaar geconfronteerd en via de zogenaamde 'classificatiematrix' wordt een toekomstperspectief bepaald voor de economische activiteit.
 4. In de vierde stap worden de niet-ruimtelijke argumenten aangehaald die de voorgestelde toekomstige ontwikkeling enigszins kunnen bijsturen mits uitvoerige argumentatie.
- ..."

Op pagina 149 van het richtinggevend gedeelte van het GRS wordt de volgende verdere toelichting gegeven bij stap 1:

"Stap 1: draagkracht van de omgeving van de economische activiteit

De omgeving waarin de economische activiteit gesitueerd is en de visie die over dat gebied geformuleerd wordt door verschillende beleidsniveaus, vormen het uitgangspunt voor de beoordeling van de draagkracht. Per economische activiteit wordt in de beoordelingsfase een uitgebreid overzicht gegeven van de visie op de gewenste deelstructuren op de verschillende planniveaus. Volgende aspecten kunnen onderzocht worden:

- Gewenste nederzettingsstructuur: te beoordelen op basis van de schaal en aard van de activiteit
- Gewenste open ruimte structuur: ligging in of aansluitend op een waardevol of kwetsbaar open ruimte gebied en in open agrarisch gebied is niet wenselijk
- Gewenste verkeersstructuur:
 - is de verkeersinfrastructuur en -omgeving afgestemd op het mobiliteitsprofiel van het bedrijf?
 - aard van de ontsluitingsinfrastructuur: verhardingsbreedte van de weg, draagkracht van de wegconstructie

In principe gebeurt de toetsing aan gewestelijke, provinciale en gemeentelijke RUP's. In de mate dat deze ontbreken, gebeurt in eerste orde een toetsing aan volgende beleidsdocumenten:

- Visie van het RSV
- Visie van het RSVB
- Visie van het GRS Meise - deelruimten en gewenste deelstructuren en vervolgens:
- Monumenten en Landschappen
- Europese richtlijnen
- Huidige bestemming op plannen van aanleg
- GNOP
- Mobiliteitsplan
- Land- en natuurinrichtingsprojecten en ruilverkavelingen

De eerste stap resulteert in een typering van de omgeving waarin de economische activiteit zich bevindt:

**KWESTBARE OPENRUIMTEGEBIEDEN
MINDER KWETSBAAR
OPENRUIMTEGEBIEDEN
WOONZONES IN DE OPEN RUIMTE
WOONKERNEN**

In de tweede stap (p. 149-150) wordt het dynamiserend effect van de economische activiteit beoordeeld, hetgeen kan leiden tot een beoordeling laag dynamisch, matig dynamisch of hoog dynamisch.

In de classificatiematrix (stap 3, p. 150) wordt voor een laag dynamische activiteit, gelegen in "minder kwetsbare openruimtegebieden" voorzien in het toekomstperspectief "beperkt uitbreiden".

Met stap 4 (p. 150-151) kan volgens het richtinggevend gedeelte van het GRS op grond van niet-ruimtelijke argumenten de voorgestelde toekomstige ontwikkeling enigszins bijgestuurd worden mits uitvoerige argumentatie.

5.

Het college van burgemeester en schepenen besluit in zijn beslissing van 8 oktober 2012 tot het verlenen van een gedeeltelijk positief planologisch attest, dat het bedrijf van de tussenkomen partij gelegen is in een minder kwetsbaar open ruimte gebied en laag dynamisch is, waardoor het volgens de classificatiematrix beperkt kan uitbreiden. Na het doorlopen van de 4 stappen besluit het college dat het bedrijf van de tussenkomen partij behoort tot klasse 3 : "bestemming met mogelijkheid tot beperkte uitbreiding".

Deze conclusie steunt onder meer op de kwalificatie van de omgeving als minder kwetsbaar open ruimte gebied. De "GEWENSTE OPEN RUIMTE STRUCTUUR: ligging in of aansluitend op een waardevol of kwetsbaar open ruimte gebied en in open agrarisch gebied is niet wenselijk" wordt in de beslissing van het college tot het verlenen van een gedeeltelijk planologisch attest als volgt beoordeeld:

"Het bedrijf is niet gelegen in een open agrarisch gebied of aansluitend aan een waardevol of kwetsbaar open ruimte gebied. Anderzijds is het gebied volgens het GRS verbindingzone waar het ruimtelijk gebied erop moet gericht zijn om de beoogde verbindingfunctie te realiseren. Bestaande bebouwing moet zo goed mogelijk worden geïntegreerd in het landschap. Het is niet zo dat het GRS het gebied als een volledig en zuiver natuurgebied wenst te bestempelen, gelet op de mogelijkheid die het toelaat andere functies te integreren. Hierdoor kan dit gebied worden bestempeld als 'minder kwetsbaar', temeer omdat aan de overzijde van de Meusegembeek nog vier woningen staan ingepland langsheen de Lovegemstraat."

Uit deze overwegingen blijkt dat het college de omgeving van het bedrijf van de tussenkomen partij beschouwt als niet gelegen in of aansluitend aan een waardevol of kwetsbaar open ruimte gebied en als 'minder kwetsbaar'. Er kan evenwel niet ingezien worden hoe deze kwalificatie te rijmen valt met de eigen vaststellingen van het college die betrekking hebben op de ligging van het bedrijf, met de passussen van het GRS waar de verzoekende partijen naar verwijzen en die betrekking hebben op de betrokken omgeving en met de definiëring van "kwetsbaar gebied" zoals opgenomen in het GRS en hiervoor geciteerd.

Het wordt niet betwist dat de omgeving van het bedrijf gelegen is in de vallei van de Meusegemsebeek. Het college vermeldt in de beslissing tot planologisch attest zelf dat de valleien van de Molenbeek in de visie van het provinciaal structuurplan Vlaams-Brabant worden geselecteerd als natuurverbingsgebied, dat het bedrijf is gelegen in deelruimte 6 van het GRS "Het Noordwestelijk open-ruimtegebied volgens het GRS : Molenbeek-Zijpvallei", dat het bedrijf grotendeels gelegen is in natuurgebied volgens de huidige gewestplanbestemming, dat de site gelegen is in "landschapseenheid 12 "Imde – De Vlieten", De Meusegemsebeek (deel 12b) vormt een lint met biologische waardevolle vegetaties, met als doelstelling "natuurgebied met verhoogde natuurwaarde omgeven door ecologisch inpasbare landbouw".

Daarnaast verwijzen de verzoekende partijen niet ten onrechte naar de volgende passussen in het richtinggevend gedeelte, die betrekking hebben op de omgeving van de bedrijfssite:

- pagina 95 GRS:

“De kerngebieden zijn entiteiten die een hoge natuurlijke en landschappelijke waarde hebben en daardoor ruimtelijk structurerend zijn binnen de gemeente. Deze elementen moeten in de toekomst worden behouden, en waar mogelijk versterkt en uitgebreid. Het versterken van deze entiteiten kan ook bestaan uit het creëren van verbindingen tussen verschillende kerngebieden of tussen kerngebieden en andere elementen van de open-ruimtestructuur.

Binnen de geselecteerde landschappelijke corridor wordt de beekvallei van de Molenbeek-Zijp opgenomen en de bos- of parkcomplexen Leefdaalbos, Kasteel van Imde en Neromhof. Dit zijn bos- en parkcomplexen met een hoge landschappelijke en structurerende waarde van bovengemeentelijk belang. Voornoemde entiteiten moeten landschappelijk met elkaar verbonden worden door het realiseren van de landschappelijke corridor.

(...)

De ruimtelijke invulling van deze open-ruimteverbindingen steunt op de volgende principes:

- Beperken en terugdringen van menselijke activiteit onder de vorm van bebouwing, agro-industrie;*
 - Integratie van kleine landschapselementen, speciale aandacht voor hagen, wegnemen van artificiële erfafsluitingen en deze vervangen door natuurlijke elementen.”*
- pagina 99 GRS: de vallei van de Molenbeek-Zijp en Meusegemsebeek behoren tot de categorie “zeer waardevolle gebieden” waarvoor de volgende visie geldt:*

“Een verdere aantasting van deze gebieden is niet gewenst. Uitbreidingen en ontwikkelingen van nieuwe menselijke activiteiten in de natuur kunnen niet aanvaard worden, evenals het verder ontwikkelen van functies die deze groene zones zouden aantasten.

Inrichtingen en activiteiten die met de omgeving geïntegreerd zijn, kunnen ter plaatse blijven bestaan indien zij verweefbaar zijn met hun omgeving en indien de ruimtelijke draagkracht niet wordt overschreden.”

Bovendien wordt in het GRS onder punt 5.1.4 “gebieden met hoofdfunctie natuur volgens het gewestplan (in afwachting van definitieve afbakeningen in RUP ‘s): natuurgebied” kwetsbaar geacht.

6.

Het voorgaande in acht genomen, is de kwalificatie van de omgeving van de bedrijfssite van de tussenkomende partij als niet gelegen in of aansluitend aan een waardevol of kwetsbaar open ruimte gebied en als ‘minder kwetsbaar’, niet verenigbaar met het richtinggevend gedeelte van het GRS. De beoordeling van de aanvraag tot planologisch attest door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Meise in de beslissing van 8 oktober 2012 aan de inpasbaarheid in de gewenste ruimtelijke structuur “in het kader van het gemeentelijk structuurplan”, is in de aangegeven mate gevestigd. In dezelfde mate is het tweede onderdeel van het tweede middel gegrond.

...”

In het vernietigingsarrest wordt vooreerst aangegeven dat een positief planologisch attest te beschouwen is als een voorbereidende handeling die een onderdeel uitmaakt van de stedenbouwkundige vergunningsbeslissing die kan bekomen worden op grond en onder de voorwaarden van artikel 4.4.26, §2 VCRO, zodat de vaststelling van de onwettigheid van het positief planologisch attest kan leiden tot de vernietiging van de stedenbouwkundige vergunning.

Vervolgens wordt vastgesteld dat:

- 1) het college van burgemeester en schepenen in zijn beslissing van 8 oktober 2012 besluit tot het verlenen van een gedeeltelijk positief planologisch attest, dat het bedrijf van de tussenkomende partij gelegen is in een minder kwetsbaar open ruimte gebied en laag dynamisch is, waardoor het volgens de classificatiematrix beperkt kan uitbreiden. Na het doorlopen van de 4 stappen besluit het college dat het bedrijf van de tussenkomende partij behoort tot klasse 3 : “bestendiging met mogelijkheid tot beperkte uitbreiding”;

- 2) deze conclusie onder meer steunt op de kwalificatie van de omgeving als minder kwetsbaar open ruimte gebied;
- 3) de “GEWENSTE OPEN RUIMTE STRUCTUUR: ligging in of aansluitend op een waardevol of kwetsbaar open ruimte gebied en in open agrarisch gebied is niet wenselijk” in de beslissing van het college tot het verlenen van een gedeeltelijk planologisch attest als volgt wordt beoordeeld:

“Het bedrijf is niet gelegen in een open agrarisch gebied of aansluitend aan een waardevol of kwetsbaar open ruimte gebied. Anderzijds is het gebied volgens het GRS verbindingsszone waar het ruimtelijk gebied erop moet gericht zijn om de beoogde verbindingssfunctie te realiseren. Bestaande bebouwing moet zo goed mogelijk worden geïntegreerd in het landschap. Het is niet zo dat het GRS het gebied als een volledig en zuiver natuurgebied wenst te bestempelen, gelet op de mogelijkheid die het toelaat andere functies te integreren. Hierdoor kan dit gebied worden bestempeld als ‘minder kwetsbaar’, temeer omdat aan de overzijde van de Meusegembeek nog vier woningen staan ingepland langsheen de Lovegemstraat.”

- 4) uit deze overwegingen blijkt dat het college de omgeving van het bedrijf van de tussenkomende partij beschouwt als niet gelegen in of aansluitend aan een waardevol of kwetsbaar open ruimte gebied en als ‘minder kwetsbaar’, maar dat niet kan ingezien worden hoe deze kwalificatie te rijmen valt met (1) de eigen vaststellingen van het college die betrekking hebben op de ligging van het bedrijf, (2) de passussen van het GRS waar de verzoekende partijen naar verwijzen en die betrekking hebben op de betrokken omgeving en (3) de definiëring van “kwetsbaar gebied” zoals opgenomen in het GRS en hiervoor geciteerd.

De conclusie in het arrest is dat de kwalificatie van de omgeving van de bedrijfssite van de tussenkomende partij als niet gelegen in of aansluitend aan een waardevol of kwetsbaar open ruimte gebied en als ‘minder kwetsbaar’, niet verenigbaar is met het richtinggevend gedeelte van het GRS en dat de beoordeling van de aanvraag tot planologisch attest door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Meise in de beslissing van 8 oktober 2012 aan de inpasbaarheid in de gewenste ruimtelijke structuur “in het kader van het gemeentelijk structuurplan” in de aangegeven mate geëvalueerd is.

In het vernietigingsarrest wordt derhalve tot de onwettigheid besloten van het betrokken planologisch attest, waarbij wordt “aangegeven” waar de onwettigheid van dit attest zich situeert.

3.

Het gezag van gewijsde van een vernietigingsarrest van de Raad geldt voor het beschikkend gedeelte en voor de motieven die het noodzakelijk tot grondslag hebben gediend.

De verwerende partij diende na het vernietigingsarrest een nieuwe beslissing te nemen waarbij ze, op straffe van schending van het gezag van gewijsde, de vastgestelde onwettigheid niet opnieuw kon begaan. De vastgestelde onwettigheid van het planologisch attest beperkte de beoordelingsruimte van de verwerende partij en had tot gevolg dat de verwerende partij niet kon steunen op het planologisch attest bij het nemen van een navolgende vergunningsbeslissing.

Het bestrijden van de bestreden herstelbeslissing na het vernietigingsarrest kan geen aanleiding zijn om het debat over de vastgestelde onwettigheid over te doen. De argumentatie van de verzoekende partij dat de onwettigheid van het planologisch attest enkel zou berusten op een materiële fout, kan en moet in het kader van de onderliggende zaak niet verder onderzocht worden.

4.

Het enig middel wordt verworpen.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van mevrouw Karine MESKENS, Philip NIJNS, Mariette APRIL is ontvankelijk.
2. De Raad verwerpt de vordering tot vernietiging.
3. De Raad legt de kosten van het beroep, bepaald op 175 euro, ten laste van de verzoekende partij.
4. De Raad legt de kosten van de tussenkomst, bepaald op 100 euro per tussenkomende partij, ten laste van de tussenkomende partijen.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 20 maart 2018 door de vierde kamer.

De griffier,

De voorzitter van de vierde kamer,

Jonathan VERSLUYS

Nathalie DE CLERCQ